

ŠILUTĖS LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽIBUTĖ“ KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Lopšelyje-darželyje „Žibutė“ (toliau Lopšelyje-darželyje) tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą Lopšelyje-darželyje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą bei institucijų bendradarbiavimą.

2. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Krizė Lopšelyje-darželyje – netikėtas ir / ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą Lopšelio-darželio bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę bendruomenės dalį.

Krizės valdymas Lopšelyje-darželyje – veiksmai, kuriuos atlieka Lopšelio-darželio krizių valdymo grupė, krizės metu siekdama įveikti sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą.

Postvencija – tai krizių įveikimo pagalbos priemonių visuma visiems nukentėjusiems asmenims.

3. Krizių valdymas Lopšelyje-darželyje organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (Žin., 1995, Nr. 60-1501), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, švietimo ir mokslo ministro įsakymais ir Krizių valdymo Lopšelyje-darželyje tvarkos aprašu.

II. KRIZIŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS

4. Krizių valdymą Lopšelyje-darželyje organizuoja krizių valdymo grupė (toliau – Krizių grupė).

5. Krizių valdymą vykdo nuolat veikianti Krizių grupė.

6. Krizių grupės paskirtis – įvykus krizei Lopšelyje-darželyje (toliau – Krizė) atkurti įprastą įstaigos bendruomenės veiklą, užtikrinti Krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį.

7. Krizių grupę sudaro:

7.1. direktoriaus pavaduotojas ugdymui,

7.2. socialinis pedagogas,

7.3. priešmokyklinio ugdymo pedagogas,

7.4. logopedas,

7.5. judesio korekcijos specialistas,

7.6. visuomenės sveikatos specialistas.

Įvykus Krizei visi Lopšelio-darželio bendruomenės nariai įgyja papildomų pareigų.

8. Krizių grupei vadovauja koordinatorius – direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

9. Krizių grupės nariai turi nuolat tobulinti kvalifikaciją krizių valdymo srityje.

10. Krizių grupės nariai pasiskirsto funkcijomis, kurias vykdys Krizės valdymo metu.

Krizių grupės koordinatorius direktoriaus pavaduotojas ugdymui:

- sukviečia bendrą Lopšelio-darželio darbuotojų susirinkimą, kurio metu pristato postvencinės veiklos koordinatorių ir jo įgaliojimus;
- pateikia darbuotojams informaciją apie įvykį;
- palaiko ryšį su Lopšelio-darželio steigėju, informuoja apie įvykį;
- sprendžia Lopšelio-darželio darbo organizavimo klausimus;
- kontroliuoja faktų sklaidą;
- informuoja nukentėjusio(-ių) šeimos narius (jei įvykis įvyko Lopšelyje-darželyje).

Lopšelio-darželio postvencinės veiklos koordinatoriais skiriami: priešmokyklinio ugdymo pedagogas ir judesio korekcijos specialistas.

Postvencinės veiklos koordinatorius judesio korekcijos mokytojas:

- informuoja pedagogus, kaip jie turėtų pranešti vaikams apie įvykį;
- teikia pasiūlymus Lopšelio-darželio vadovui dėl įstaigos darbo organizavimo;

Postvencinės veiklos koordinatorius priešmokyklinio ugdymo pedagogas:

- užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis ir bendruomenės struktūromis, galinčiomis padėti Lopšeliui-darželiui krizės atveju;
- kreipiasi pagalbos į Šilutės Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir kitas institucijas;
- koordinuoja Krizės įveikimo procesą (kaupia informaciją apie labiausiai įvykio paveiktus asmenis, pagalbos teikimą ir pan.);
- padeda kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose.

Logopedas:

- užtikrina individualaus ir grupinio konsultavimo galimybę;
- konsultuoja visus įstaigos bendruomenės narius, kuriems reikalinga pagalba;
- rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą Lopšelyje-darželyje;
- padeda kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose;
- teikia informaciją ugdytinių tėvams, neleidžia skliti gandams;
- teikia pasiūlymus Lopšelio-darželio vadovui dėl įstaigos darbo organizavimo;
- prireikus išorinių psichologinės pagalbos šaltinių, kreipiasi į Šilutės švietimo pagalbos tarnybos specialistus.

Visuomenės sveikatos specialistas:

- teikia pirmąją medicininę pagalbą krizės metu nukentėjusiems asmenims;
- esant reikalui pagalbos kreipiasi į kitas medicinos įstaigas;
- padeda kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose;
- teikia pasiūlymus krizių komandos koordinatoriui dėl Lopšelio-darželio darbo organizavimo;
- rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą įstaigoje.

Judesio korekcijos specialistas:

- padeda kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose;
- teikia pasiūlymus krizių komandos koordinatoriui dėl Lopšelio-darželio darbo organizavimo;
- rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą įstaigoje.

Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, atsakingas už informacijos sklaidą ir bendravimą su žiniasklaida asmuo:

- apibrėžia žiniasklaidos atstovų buvimo Lopšelyje-darželyje galimybes;
- numato bendravimo su žiniasklaida vietą ir laiką;
- parengia preliminaras žiniasklaidos informavimo gaires;

- informuoja Lopšelio-darželio bendruomenę apie savo funkcijas ir paprašo individualiai neteikti žurnalistams informacijos;
- rūpinasi informacijos sklaida apie pagalbos galimybes Lopšelyje-darželyje;
- padeda kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose.

Krizės valdymo laikotarpiu itin svarbus pedagogų vaidmuo. Jie:

- neleidžia skliti gandams;
- identifikuoja ugdytinius, kuriems reikia pagalbos;
- vykdo veiklas, švelninančias patirtą traumą (meninės veiklos, muzikos, naujų technologijų)

- palaiko ryšius su tėvais.

11. Krizių grupė numato preliminarų veiksmų planą, įvykus Krizei:

11.1. nedelsiant po įvykio:

- sukviesti Krizių grupę, prisiminti kiekvieno funkcijas ir atsakomybę;
- vaikų pietų miego metu sušaukti pedagogų pasitarimą, kurio metu instruktuoti pedagogus apie tai, kaip reikėtų pateikti informaciją ugdytinių tėvams;
- pateikti rekomendacijas, kaip padėti vaikams reikšti emocijas ir reaguoti į įvykį;
- priminti pagrindines Krizių komandos narių ir pedagogų funkcijas;
- suteikti informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;
- suteikti neatidėliotiną pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia;
- pirmosios dienos pabaigoje aptarti pagrindinius dienos įvykius, numatyti svarbiausius kitos dienos veiksmus.

11.2. Kitą dieną:

- organizuoti tolesnį pagalbos teikimą Lopšelio-darželio bendruomenės nariams;
- vykdyti šviečiamąją veiklą, slopinti gandus;
- aptarti tėvų informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;
- dienos pabaigoje aptarti pagrindinius įvykius, numatyti tolesnius veiksmus.

11.3. Vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:

- organizuoti trumpus esamos situacijos aptarimus;
- tęsti numatytą pagalbos priemonių įgyvendinimą.

11.4. Krizių komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, postvencinė veikla nutraukiama.

11.5. Krizių grupė, įgyvendinusi krizės valdymo plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo įstaigoje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.

12. Krizių valdymo grupės koordinatorius užtikrina, kad Krizių valdymo grupės nariams, dalyvaujant krizės valdymo veikloje, būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti.

13. Krizių valdymo grupės koordinatorius organizuoja Krizių valdymo grupės posėdžius. Posėdžiai organizaciniais klausimais (planavimas, dalyvavimas kvalifikacijos tobulinimo kursuose ir kt.) organizuojami ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus.